

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU
POTROŠAČA U
BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2023. GODINU

Sarajevo, travanj 2024. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	7
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	7
3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	8
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
5. PRORAČUN INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA 2023. GODINU	9
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	9
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	9
6.1.1. <i>Bruto plaće</i>	10
6.2. Bilanca stanja	11
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	11
7.1. Upošljavanje na određeno vrijeme.....	11
8. JAVNE NABAVE.....	12
9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	13
PRIVICI.....	13

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Institucije ombudsmana za zaštitu potrošača** (u daljnjem tekstu: Institucija ombudsmana) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Institucije ombudsmana prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Instituciji ombudsmana u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Institucije ombudsmana je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljena na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Institucije ombudsmana za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Institucije ombudsmana za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Instituciji ombudsmana u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Kontinuitet upošljavanja na određeno vrijeme bez provođenja natječajne procedure (točka 7.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Institucije ombudsmana je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Institucije ombudsmana, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29.4.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2023. godinu obuhvaćena je jedna preporuka. Ista je dana u segmentu upošljavanja na određeno vrijeme i odnosi se na usklađenost. Navedena preporuka je ponovljena jer nije bilo aktivnosti na realizaciji prethodno dane preporuke po navedenom osnovu.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Institucije ombudsmana za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvešću o obavljenoj financijskoj reviziji Institucije ombudsmana (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti.

U Izvešću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo kako je Institucija ombudsmana u 2023. godini od ukupno četiri prethodno dane preporuke, realizirala jednu, jednu preporuku nije realizirala, realizacija jedne preporuke je u tijeku dok za jednu preporuku nismo mogli ocijeniti realizaciju.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	Institucija ombudsmana je prestala s praksom odobravanja rada od kuće u 2023. godini.	☑
2	Institucija ombudsmana je poduzela aktivnosti prema nadležnim tijelima te uputila dopis Ministarstvu financija i trezora BiH za rješavanje pitanja i određivanja pripadajućeg koeficijenta za obračun plaće ombudsmana za zaštitu potrošača.	●
3	Institucija ombudsmana je i u 2023. godini bez provedbe procedure javnog oglasa nastavila s upošljavanjem na određeno radno vrijeme u trajanju od po tri mjeseca.	☒
4	U 2023. godini Institucija ombudsmana nije vršila nabavu vozila te stoga nismo u mogućnosti ocijeniti realizaciju dane preporuke.	⏸

Status: ☑ realizirana preporuka⁴, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁵, ☒ nerealizirana preporuka⁶, ⏸ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju⁷.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH je utemeljena Zakonom o zaštiti potrošača u BiH⁸. Ima status pravne osobe i djeluje kao samostalno i neovisno tijelo. Sjedište Institucije ombudsmana je u Mostaru.

Zakon o zaštiti potrošača u BiH, kao temeljni zakon Institucije ombudsmana propisuje obveze i ovlaštenja ombudsmana i istovremeno uređuje odnose između potrošača, proizvođača i trgovaca na teritoriju Bosne i Hercegovine. Temeljna nadležnost ombudsmana je pružanje pomoći potrošačima u pojedinačnim predmetima postupajući po zaprimljenim žalbama.

Ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Institucijom ombudsmana rukovodi ombudsman imenovan u kolovozu 2019. godine na razdoblje od pet godina⁹.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2018. godine¹⁰ definiran je unutarnji ustroj i način rada Institucije ombudsmana. Odlukom o izmjeni i dopunama odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH¹¹ Institucija ombudsmana je bila dužna definirati obvezu rukovoditelja na svim razinama za uspostavu, razvoj i provođenje sustava financijskog upravljanja i kontrole. Institucija ombudsmana je izvršila usklađivanje novog Prijedloga pravilnika s navedenom izmjenom i dopunom Odluke te isti, 2.10.2023. godine, poslala na mišljenje Uredu za zakonodavstvo BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH i Ministarstvu pravde BiH. Do okončanja

⁴ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁵ U tijeku je realizacija aktivnosti, te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁶ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁷ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 25/06

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 56/19

¹⁰ Pravilnik o unutarnjem ustroju (broj 01-02-3-822-3/18 od 9.11.2018. g. i broj 05-02-3-672-21/19 od 16.06.2020. g.)

¹¹ Službeni glasnik BiH 51/18

završne revizije Institucija ombudsmana je na upućeni Prijedlog pravilnika 12.10.2023. godine dobila mišljenja Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH, ali ne i mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH. Pravilnikom o unutarnjem ustroju sistematizirana su radna mjesta za 15 izvršitelja.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institucija ombudsmana je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Institucija ombudsmana je u prethodnom razdoblju sačinila i u 2023. godini ažurirala temeljne dokumente za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹², Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i važećim Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole dostavljeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

5. PRORAČUN INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹³, Instituciji ombudsmana su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 533.000 KM (tekući izdaci 531.000 KM i kapitalni izdaci 2.000 KM)¹⁴.

Institucija ombudsmana je izvršila prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 11.000 KM.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institucija ombudsmana je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija¹⁵ BiH Institucija ombudsmana je sačinila zabilješku bilančnih pozicija kao i obrazloženje rashoda za 2023. godinu. Analizom bilješki uz financijska izvješća možemo konstatirati da su ista detaljno obrazložena po strukturi rashoda i bilančnih pozicija za 2023. godinu.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 460.911 KM, što je za 72.089 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁴ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Institucija ombudsmana je raspolagala sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (382.446 KM) i naknade troškova uposlenih (34.319 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

6.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Prilikom imenovanja aktualnog rukovoditelja Institucije ombudsmana Vijeće ministara BiH nije definiralo koeficijent na temelju kojeg se obračunava plaća imenovane osobe, ni Odlukom o imenovanju niti drugim posebnim rješenjem.

Također, u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹⁶ nije određeno koji koeficijent se primjenjuje za obračun plaće ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH.

U skladu s navedenim, a u nedostatku snažnijeg pravnog akta, Institucija ombudsmana je nastavila obračunavati plaću imenovanog ombudsmana prema rješenju o visini plaće donesenom za njegovog prethodnika. Naime, predsjedatelj Vijeća ministara BiH je, pozivajući se na Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH¹⁷, početkom 2009. godine, donio Rješenje o pripadajućem koeficijentu prethodno imenovanom ombudsmanu¹⁸ kojim je utvrđena visina njegove osnovne plaće, analogno osnovnoj plaći člana Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (platni razred A4, koeficijent 7,00).

U cilju realizacije preporuke Ureda za reviziju, Institucija ombudsmana se u studenom 2023. godine obratila Ministarstvu financija i trezora BiH s prijedlogom da se platni razred i koeficijent za ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH uvede kao posebna kategorija u Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH, te u cilju sveobuhvatnog i sustavnog rješavanja isto predložila i za pomoćnika ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH.

Ministarstvo financija i trezora BiH je obavijestilo Instituciju ombudsmana da će preporuka Ureda za reviziju Institucija BiH biti razmotrena, te ukoliko se ista pokaže opravdanom biti realizirana prilikom prve izmjene ili dopune Zakona.

Po pitanju koeficijenta koji se primjenjuje za obračun plaće ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH u prethodnom razdoblju dali smo preporuku te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku (red. br. 2 u tabeli 1), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22

¹⁷ Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-16-5789-1/08 od 12.12.2008. godine

¹⁸ Rješenje Vijeća ministara BiH, broj 01-34-244/2009 od 28.1.2009. godine

6.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 64.126 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 124.627 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (64.126 KM), kratkoročne obveze (17.419 KM) i obveze prema uposlenima (43.082 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je deset uposlenih u Instituciji ombudsmana.

Na 31.12.2023. godine bilo je deset uposlenih osoba, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je devet.

7.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

Institucija ombudsmana je bez provođenja procedure javnog oglasa upošljavala jednu osobu¹⁹ temeljem zaključenih ugovora o radu na određeno vrijeme, u trajanju od po tri mjeseca bez prekida između ugovora (jedan ugovor zaključen u 2022. godini, a četiri ugovora zaključena u 2023. godini). Odlukama o potrebi prijema uposlenika navedeno je da se procedura javnog oglasa neće provoditi zbog hitnosti i nužnosti obavljanja upražnjenog radnog mjesta.

Polovinom prosinca sa ovom osobom je zaključen ugovor o sporazumnom raskidu radnog odnosa, a na to radno mjesto je primljena druga osoba na određeno radno vrijeme u trajanju od tri mjeseca također bez javnog oglasa, a zbog produženja bolovanja odsutne uposlenice.

Upošljavanje na određeno vrijeme uposlenika u institucijama BiH regulirano je Zakonom o radu u institucijama BiH²⁰. Navedenim Zakonom²¹ propisano je da se javni oglas ne raspisuje za prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno sprovesti javni oglas.

Smatramo kako upošljavanje putem ugovora o radu na određeno vrijeme duže od tri mjeseca, bez provedene procedure javnog oglasa, predstavlja netransparentan način upošljavanja i u suprotnosti je s odredbama Zakona o radu u institucijama BiH.

¹⁹ U razdoblju od 8.11.2022. godine do 15.12. 2023. godine na upražnjeno radno mjesto zbog porodiljnog odsustva uposlenice

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 26/04, 7/05, 50/08, 60/10, 32./13, 93/17 i 59/22 i 88/23

²¹ Članak 9. stavak 1) točka c)

PREPORUKA 1

Institucija ombudsmana je dužna dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu u institucijama BiH prilikom prijema uposlenika u radni odnos na određeno vrijeme.

8. JAVNE NABAVE

Institucija ombudsmana je objavila Plan javnih nabava za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama²².

Prema prezentiranim podacima²³, Institucija ombudsmana je u 2023. godini putem izravnog sporazuma izvršila nabave u ukupnoj vrijednosti od 29.977 KM. Putem Aneksa II. izvršene su nabave u vrijednosti od 7.477 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka nabava, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosi 37.454 KM (30.440 KM iz tekućih izdataka i 7.014 KM iz kapitalnih izdataka).

U revidiranim procedurama javnih nabava nisu uočeni značajni nedostaci.

²² Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

²³ Podaci iz sustava e-nabava bez PDV-a

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Institucija ombudsmana u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Instituciji ombudsmana za 2023. godinu obavili su: Ivana Jurčević - voditelj tima, Aida Selimović - član tima i Ivona Beus - član tima.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Ivana Jurčević, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-643/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	531,000	-10,000	521,000	452,704	87
Bruto plaće i naknade	431,000	-7,000	424,000	382,446	90
Naknade troškova uposlenih	48,000	0	48,000	34,319	71
Putni troškovi	8,000	-2,000	6,000	3,304	55
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	9,000	-1,000	8,000	6,438	80
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	6,000	0	6,000	4,439	74
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	8,000	-1,000	7,000	5,272	75
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	8,000	1,000	9,000	7,440	83
Izdaci za osiguranje	2,000	0	2,000	1,124	56
Ugovorene i druge posebne usluge	11,000	0	11,000	7,923	72
2. Kapitalni izdaci	2,000	10,000	12,000	8,206	68
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	2,000	10,000	12,000	8,206	68
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	533,000	0	533,000	460,911	86
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	533,000	0	533,000	460,911	86

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 29.2.2024. godine.

Ombudsman:
Saša Marić

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini

Tablica II.

Opis	31.12.2023 .	31.12.2022 .	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	64,126	70,002	92
Stalna sredstva	140,754	132,548	106
Ispravka vrijednosti	76,628	62,546	123
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	64,126	70,002	92
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	64,126	70,002	92
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	60,502	38,572	157
Kratkoročne tekuće obveze	17,419	2,736	637
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	43,082	35,836	120
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	64,126	70,002	92
Izvori sredstava	64,126	70,002	92
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	124,627	108,573	115

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 29.2.2024. godine

Ombudsman:
Saša Marić